

ABONAMENTUL
 Pe un an . 24 Cor.
 Pe jum. an . 12 "
 Pe o lună . 2 "
 Num. de Duminică
 Pe un an . 4 Cor.
 Pentru România și :
 America . . 10 Cor.
 Num. de zi pentru Ro-
 mânia și străinătate pe
 an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și ADMINISTRAȚIA :
 Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
 se primesc la administra-
 ție.
 Manuscripte nu se în-
 polază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Anul XII.

NUMĂR POPORAL

Nr. 34.

Pentru școala națională.

Să redeschid școlile secundare. Cititorul să nu creadă că voim să-i cântăm încă odată vechea flășnetă obligatoare la începutul anului școlar a plângerilor banalizate, deși adevărate în mare parte, despre lipsa de îndrumare a tineretului spre carierele practice. Spunem »adevărate în mare parte«, căci nu voim să cădem în extremul celalalt al aprigilor propagatori de cariere practice. Holărît, ar fi frumos, dacă printr'o diviziune naturală a forțelor noastre, o parte a tineretului prin îndemnul său s'ar dedica ocupațiilor mai puțin intelectuale, dar mai bănoase.

Nu trebuie să mergem însă la extrem. Clasa noastră căriurărească (fără preoți și învățători) este în multe locuri incompletă și putem spune va trebui să crească cel puțin la un număr îndoit, până când vom putea să începem a vorbi de o supraproducție de intelectuali.

Dar odată cu chestia aceasta se ridică alta. Nu-i de ajuns să ne creștem o clasă de intelectuali. O chestiune ce devine tot mai gravă este, cum să o și păstrăm vieții românești, culturii românești? Vedem cu îngrijire cum noua noastră generație de intelectuali este tot mai mult supusă înriurii școlii ungurești. Școlile noastre secundare, de băieți și de fete, sunt prea puține și adesea prea incolore din punct de vedere național. Albia lor îngustă nu mai cuprinde

marele curent de ascensiune socială a popului nostru la care aizstăm astăzi, și prisosul lui se revarsă în largi unde spre școlile ungurești. Intoarse odată din școală cele două curente se amestecă iarăși, dar curentul ieșit din școala românească, prea slab în cantitate și în calitate, nu izbuteste, să absoarbă și să asimileze elementele atât de inferioare ieșite din școala ungurească.

Nu mai trebuie să dovedim, credem, inferioritatea culturii nu morale numai ci și intelectuale a școlii secundare ungurești. Intreaga noastră generație ieșită din aceste școlile e de față și ne produce o dureroasă dovadă. Dar avem o deosebită satisfacție văzând cum chiar un ziar ca »Budapesti Hirlap« delă 2 Septembrie a. c. constată *falimentul total al școlilor secundare ungurești.*

Înțelegeți, vă rog, bine, nu-i vorbă numai de falimentul creșterii morale numai în liceele ungurești, dar și a celei intelectuale. Ziarul unguresc constată cum, tinerii unguri isprăvind liceul nu se aleg decât cel mult cu slabe noțiuni de matematică și fizică. În privința celorlalte obiecte, cultura lor intelectuală este într'adevăr deplorabilă. Tinerii absolvenți ai unui liceu unguresc nu știu nici măcar să traducă un text latinesc în ungurește, *neputând după opt ani de învățatură latinească să descurce nici construcția gramaticală a unei fraze latinești!*

Ar trebui să cităm pe de-antregul acel lung și documentat articol pentru a con-

vinge pe cititorii noștri că nu numai prelinusul nostru »șovinism«, prejudecățile naționale ne fac să fim porniți împotriva școlii ungurești!

Și totuși de câte ori nu auzim și azi părinți spunând că trebuie să-și dea copiii la școala ungurească, pentru că vor avea în viața lor nevoie de limba ungurească.

Mai întâi este foarte ciudat acest fel de a-și învăța copiii ungurește cu neglijarea totală a limbii românești.

Din clasele primare până la diploma universitară, copiii aceștia sunt purtați în școlile ungurești, pentru a învăța »bine ungurește«. Iar când acești tineri știu »bine« ungurește, atunci abea observă că nu știu românește decât într'un chip cu adevărat rudimentar sau adesea chiar de loc. Acești oameni pretind apoi să trăiască din pâine românească exploatând în sens economic românismul lor, punând în valoare faptul că iei au meritul de a se fi născut român, ba aspirând să ajungă prin întruniri, prin conferințe naționale, prin parlament, apărătorii fulgerători ai limbii și culturii românești.

Nu domnilor, epoca aceasta a început să treacă. Tot mai mult se formează și în privința asta o opinie publică. Nu se mai poate admite ca tocmai aceea să facă pe românii mari cari prin toată cultura lor, prin firea și prin limba lor sunt niște străini de poporul nostru. A venit timpul să nu mai admitem ca cineva să poată trăi și a se îngrășa din punga noastră, numai și numai pentru

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

Sfaturile unui plușar luminat.

Cal nărăvaș.

De C. Sandu-Aldea.

Mai eră ca vre-o săptămână până să iasă lumea la plug și mai prin fiecare curte de gospodar din Râșcrucea puteai vedea o căpiță bună de fân de trifoiu, ori de lujernă, ori de porumb de nutreț. Aveau cu ce și ține oamenii acum vitele, până la darea colțului și până să se facă iarba de păscut. Și vitele se mai înmulțiseră și puseră mai multă carne pe ele.

Râșcrucenii mulțumiau lui Dumnezeu că le a dat pe Dinu Militaru :

— Să-i dea Dumnezeu sănătate!

Dar printre oamenii așezați erau și javre care cârtiau mai totdeauna în potrivă lui Dinu: ba că așa, ba că pe dincolo!

Între aceștia eră și Stoian Codirlă, fost brigadier de pădure și dat afară din slujbă pentru potlogării. Un om cam ciupit de vărsat, roșcovan, și cu mustățile ca puse cu fusul. Lui îi ținea hangul și un fost perceptor care și-a pierdut slujba tot fiindcă a fost lung de mână. Aști doi inși nici nu vroiau să auză de isprăvile lui Dinu. Știau de toate și când îi luai mai din scurt, vedeai că nu știu nimic.

Dar a trebuit să se dea și ei bătuți la urma urmelor. Și iată de ce:

Stoian Codirlă cumpărase de curând o pereche de cai foarte potrivită: doi cai roibi, plini, tineri. Dar după câteva zile începuseră a se plânge

prin lume că unul din cai are un nărav: svârle nevoie mare. Și într'o zi pe când spunea iar unei cete de oameni ce nărav rău are calul acela, Dinu Militaru care eră de față îl întrebă:

— Și ce i-ai făcut?

— Ce să-i fac? Nimic!

— Ei, cum? Ți-e în gând să-l lași așa?

— Da! Și o să-l mărit. Dar până atunci am să-l bat de are să fie vai de pielea lui.

— Bate-l bine, că-l desveți! — îi zise Dinu în batjocură.

— Ba o să-l giugiulesc, după ce mă lovește; hai? — răspuse oțărît fostul brigadier. Lasă că de-ăștia care știu carte multă am mai văzut eu și nu mă sperii.

— Nu-i vorba de cărturar', e vorba de calul tău. Ce dai tu să ți-l desbăr eu de năravul de a svârli?

Oamenii strânseseră cercul și începură:

— O vadră de vin.

— Ce o vadră, mă?

— Două!

— Ba nouă! — le răspuse Stoian.

Apoi către Dinu:

— Mă prind cu tine pe cinci franci, că nu-l desveți.

— Bine zise Dinu. Dă mâna încoace!

Dădură mâna și ginerele preotului se întoarse către oameni.

— A ieșit vadra, băeți!

Și după această glumă porni cu Stoian în spre locuința acestuia. Cum intrară în grajd, unul din cai întoarse capul spre ei și Dinu întrebă:

— Asta-i al care svârle?

— Asta! — răspuse Stoian.

Dinu se gândi: și stăpânul rău și calul rău. Cum s'au potrivit!

Apoi ceru un sac și o frânghie. Umplu sacul până la jumătate cu pae, îndesându-l bine. Apoi îl legă la gură cu un capăt al funiei și ceru o scară. Se urcă pe ea și legă celalalt capăt al frânghiei de un căprior, potrivit așa fel ca sacul să atârne drept la înălțimea genunchiului de dinapoi al calului care izbiă și să-l atingă. Apoi făcură calului un fel de stăncăgă din care să nu poată ieși.

Cât simți că-l atinge ceva, calul cu pricina svârli cât puiu.

Dar sacul se izbi de perete și se întoarse înapoi, căzând iar pe genunchiul de dinapoi al calului. Acesta începuse apoi tot mai tare, tot mai furios și sacul îl loviă și el tot mai tare, tot mai des. Oamenii se dădură la o parte și priveau surâzând la necazul calului nărăvaș. Multă vreme se chină acesta să scape de sacul dușman, până ce obosit de atât sbucium, se oprî speriat, așteptând cu frică să mai stea sacul.

— Să-l lași așa până vezi că nu mai dă în sac! — zise Dinu.

Apoi să ridici sacul sus și să-l lași jos spre a încercă de mai svârle. Când îi vedeai că nu se mai mișcă, atunci să știi că l-ai desbărat.

Și zicând acestea, ginerele popii plecă.

Dar fostul brigadier eră pus acum într'o amar-nică îndoială: de făcea așa cum îl învățase Dinu, desbără calul de năravul de a svârli, dar pierdea cinci lei. Lui nu-i eră atât de mult de puțin cinci lei, cât îi eră de rușinea în fața oamenilor. Cum adecă? Ei, Stoian Codirlă n'a putut și Dinu a putut să desvețe un cal de năravul de a svârli?

faptul că s'a născut român, sfidând însă cu dispreț datoria sa de a fi român și prin cultură și limbă!

Dacă însă la noua generație bărbătească căutarea limbii și culturii ungurești are până la un grad dacă nu o scuză, măcar adesea explicarea nevoii de limbă ungurească la câștigarea pâinei de toate zilele, în schimb la fetele noastre ea nu se poate nici măcar explica. Cu toate acestea de câteori nu se aude că părinții își dau fata la școale ungurești pentru că »e bine să știe și ungurește«. E bine să știe? Pentru ce?

Pe cât știm, nu am ajuns — slavă domnului — acolo încât fetele noastre crescute în școale mai bune să aibă nevoie de a-și câștiga pâinea zilnică prin funcții rău plătite. Dimpotrivă în multe locuri azi suntem în rara situație că supt raportul căsătoriilor oferta de viitoare mame e mai mic decât cererea.

Fetele noastre nu au deci nevoie pentru traiul zilnic de limba ungurească.

Dimpotrivă nu vedem un mijloc mai potrivit pentru păstrarea caracterului românesc al societății noastre intelectuale decât acela de-a le da o cultură cât mai românească. Nu înțelegem de loc rostul de a îmbiba fetele noastre cu o cultură străină și înțelegem și mai puțin ca asta să fie tocmai cultura ungurească atât de hibridă și de corcicită.

Dacă o parte însemnată a generației noastre de bărbați este silită de trebuințele traiului de a se desnaționaliza până la un grad, fetele noastre prin cultura lor bună românească trebuie să restabilească echilibrul în familiile noastre, formând o rezistență îndărătnică împotriva aplecării firești a bărbaților spre cultura și limba străină.

Și dacă bărbatul cedând în mod natural creșterii sale se va apleca spre limba ungurească, spre lectura ungurească, spre apucături și spre societate ungurească, adevărata româncă va trebui să formeze corectivul, readucându-l neconținut la românism, respingându-le prin repulsiunea firească ce-i inspiră cultura sa națională.

Dacă nu făcea așa cum îl învățase ginerele popii, putea zice cătră oameni: »hei vedeți, mă? Am făcut așa cum mi-a arătat Dinu, dar ce am folosit?!

Și atunci nu-i rămânea de cât să vândă calul cu nărav.

Mult a luptat el să iasă din încurcătura asta și în cele din urmă se hotărî să facă precum i-a spus Dinu. Acesta câștigă prinsoarea, dar nu vrî să ia nici un ban; iar calul lui Stoian Codirlă n'a mai svârilit toată viața lui.

Cu fostul preceptor însă, lucrurile s'au întâmplat astfel. Acesta avea un cal care mușcă de svântă. Odată prinse pe stăpânul său cu dinții de umărul drept, de îl făcuse să nu mai poată mișcă două săptămâni brațul drept. Atunci veni fostul preceptor să se plângă lui Dinu.

— Fă-i ceva Dinule, să-l desveți că mi-e teamă că i-oi da într-o zi cu toporul în cap.

Și Dinu, săritor ca totdeauna, s'a dus și la el. Cum intră în grajd, calul cu pricina, dădă urechile înapoi și Dinu zise:

— Il vezi? Numai după aruncătura urechilor înapoi se cunoaște că-i rău. Nu cum-va l-ai bătut?

— L'am bătut mai înainte, acū nu-l mai bat.

— Ei, apoi d'aia te mușcă și el acum. Do-bitocul ține minte.

În schimb bărbații noștri vor trebui și ei să ridice în mod hotărît pretențiunea asta: vrem fete cu cultură românească, vrem viață familiară românească. Fetele cu cultură străină ori cât de »frumoasă« vor trebui boicotate.

Atunci în sfârșit vor înțelege părinții lor că nu școală ungurească ci școală românească bună curată și solidă le trebuie fetelor lor și vor încetă să-și trimită fetele de zor prin mănăstirile călugărițelor de prin Sibiu, Lipova și alte locuri, prin școlile secundare ungurești, prin nenorocitele școale normale ale statului și mai știm noi pe unde.

Iar când fetele noastre vor avea cultură românească, la rândul lor ele vor boicota pe bărbații noștri înstrăinați în cultură și limbă, ajutând și mai mult procesul de românizare al societății. Căci nu o societate de caracter național pestriț și în soluție, ci numai una românească în toate fibrele ei poate să întemeieze viitorul nostru.

Intrevederea Regelui Carol cu Împăratul Francisc Iosif. »N. Fr. Presse«, anunță că vizita pe care M. Sa Regele o va face la 20 Septembrie, la Viena, împăratului Francisc Iosif, spre a-l felicita pentru jubileul de 60 de ani de domnie, n'a fost contramandată. Prin urmare, dacă starea M. Sale va permite, vizita va putea avea loc.

Cu ocazia prezenței M. Sale Regelui la Viena — adaogă »N. Fr. Pr.« — se va fixa programul vizitei, pe care Alteța Sa Imperială arhiducele Francisc Ferdinand, moștenitorul tronului austro-ungar, și-a propus a o face Regele României la 5 Octombrie.

Audiență la împăratul. Din Ischl se telegrafiază că azi M. Sa împăratul a primit în audiență pe ministrul de externe, baronul de Aehrenthal și pe moștenitorul de tron, Francisc Ferdinand. Ministrul de externe i-a referat împăratului despre situația monarhiei în politica externă și i-a prezentat proiectul expozeului său, ce-l va ținea în delegațiunile de toamnă. Cu moștenitorul de tron Majestatea Sa s'a sfătuit asupra programului de manevre, încredin-

țându-i conducerea marilor deprinderi de arme.

Ce-i cu fuzlunea? După atâtea pleavă de articole de ziar, după atâtea veleități de partid câte a stărnit ideea fuzionării partidelor coaliționiste, vine acum »Magy Tadositó« să spuie, că toate combinațiile în privința aceasta sunt neîntemeiate și toate svonorile lansate de ziarele din Viena și Budapesta în decursul verii, sunt luate din vânt. Guvernul n'a intrat în tratative cu șefii partidelor coaliționiste și chestiunea fuziunii e tot în stadiul ei primordial, neprogresând nimic dela vorbirea lui Kossuth rostită în primăvară la Cinci-biserici.

Comunicatul e prea transparent, decât ca să nu tradeze că israși s'a înglodat carul paunglicarilor patriotici undeva...

Adunare de popor la Nădlac. Precum aflăm Duminea în 11 l. c. va avea loc o mare adunare de popor în comuna Nădlac, pentru votul universal.

Oravița—Anina.

— Escursiunea aranjată din prilejul adunării Societății de teatru. —

Grupul nostru de 35—40 de oameni, a plecat cu trenul de dimineața, din Oravița la Anina. Drumul e încântător. Trenul urcă mereu, altădată te uși la vale ca într'un abis. Jur împrejur dealuri împădurite, ici-colo cășcioarele risipite pe coastele prețioase îți reamintesc Elveția. Suim mereu. Incep tunelele. Sunt vr'o 15. Tineri și domnișoare sunt în cea mai bună dispoziție, deși unii dintr'înșii n'au dormit decât 2 ceasuri, fiind în sala precedentă balul. Cu toate astea cântecele și glumele se țin laț. Mașina 2/A luptă din greu cu nemilosul deal, căci Anina stă la 510 m. deasupra nivelului mării. La Lișava coborim să bem apă rece; e prăpăd cu căldura cumplită ce-și descarcă undele asupra cupoului nostru separat de cl. III.

Pe cărarea ce-o coborim, murele-și îmbie boabele necoapte. »Cavalerii galanți își bat joc de spinii îndârjiți și aduc ciorchine grele cuconițelor extaziate: mure mure!...«

Reluăm drumul. Un călăuz Bogdánffy (săraca Bogdan, a trebuit să-și adaugă un »fy«!) ne tâl-

— Și ce crezi că-i putem face, Dinule, ca să-l desbărăm?

— Uite ce zic eu: nu cum-va ai vre-o bucată de bostan?

— Am!

— Hai s'o ferbem.

— Hai!

Oamenii se duseră în casă și spuseră gospodinei să fiarbă vre-o trei-patru bucăți de dovleac.

Vreme de un ceas, cât se fierse bostanul, oamenii mai sporovăiră una și alta de ale câmpului. Apoi, Dinu luă un băț lung ca de un cot, îl ascuți nițel la un capăt și înfipse în el o bucată ferbinte de bostan.

— Hai la Roibu' tău acum! — zise la urmă ginerele popei.

Când intrară în grajd, Roibu își dădă iar urechile pe spate, iepurește. Dinul se opropie de el și calul se pregăti sa muște.

Dar atunci Dinu întinse bățul și Roibu mușcă din bostanul fierbinte și-și fripse gura. Se trase repede înapoi și se uită cu niște ochi sperioși la străinul ce-i rânise gura. Dinu făcū un pas spre el, și calul vrū să-l muște din nou, dar iar se pomeni mușcând din felia de bostan. Și când Dinu mai înaintă un pas spre el, Roibu își arătă dinții, dar nu mai mușcă.

— Incepe să se deă brazdă! — zise Dinu. Să-i

mai faci încă de câteva ori așa și să vezi că se desvață cu totul.

Și fostul strângător de biruri se căi în fundul sufletului de purtarea lui de până atunci cu acest plugar luminat care venise cu dragă inimă să-l învețe și pe el ceva.

— Să trăiești, Dinule taică! — zise el și-i întinse mână.

Cellalt i-o strânse voinicește și plecă. Pe drum simțea o mulțumire mare, adâncă nu atât pentru că încredințase pe fostul preceptor că știe mai multe ca el, cât pentru că văzuse că îmblânzise un om care să încăpățină să-i poarte dușmănie, fără să știe de ce. Cum mergea așa gândurat spre casă, îi ieșe în cale un cumătru care venea cu un cal de căpăstru. Când să treacă pe lângă el, calul căzū și nu vreă să se mai scoale.

— Da, ce are, cumetre?

— Așa i gloaba asta, mână-o-ar talan! Hi! gloaba dracului!

Trage omul de căpăstru, croiește calul cu biciul... așa! Calul nici gând să se scoale.

— M'a ofticit, cumetre, talan-ăsta de cal! M'a ofticit, nu mai ceva. Cade și mă lasă în mijlocul drumului.

— Da cine te-a pricopsit cu el?

— Oala, sireaca!

— Ce oală?

BETAY și BENEDEK,

atelier artistic pentru obiecte bisericesti

BUDAPEST, IV. Váci-utca 59.

Mare magazin de tot felul de haine bisericesti, prapori, potire, feșnice de altar, lustru, cruci și tot felul de obiecte pentru montarea bisericelor. — Catalog de prețuri și modele trimitem cu plăcere.

În atelierul nostru de sculptură se fac: iconostase complete, altare, tabernaculume, amvoane, icoane portative. — Pictare de iconostase și icoane sfinte, pictare de biserică. — Planuri, catalog de prețuri trimitem cu plăcere.

Pe omul nostru expert îl trimitem fără taxă la fața locului, pentru primirea lucrului.

miază privim hora. Alături de flăcăi vânjoși, răsar sfioase tinerele chipuri ale fetelor, în minunat port de sărbătoare, cu ștergere albe de borangic pe cap, așezate frumos de-asupra părului din belșug, când auriu, când negru. La rugă mintea flăcăilor, îndemnați și de dnul învățător Iacob, care și dădea silința să fim cât mai mulțumiți, ne prindem și noi în horă alături de brațul frumoaselor săliștence, despre mândrețea cărora s'a dus veste în lume. Într-o pădurice apropiată ascultăm cântărea și reunirea corală a satului sub conducerea unui distins maestru. S'a învățat și aici brăuri și hori cu mândrele flori ale Sălștii, la cântecul lăutarilor și'n veselie tuturor, poate unul din cele mai rari și mai sublimе momente din viața noastră! Seara ne amintim în cântece naționale în sat, întinzând încă o horă mare în piața satului.

A doua zi, Luni, ne aflăm în crășelul Orăștie. Marți în Hunedara, iar Miercuri în Arad, oraș mare și frumos, cu aproape 60 mii de locuitori. Aici vizităm între altele vestita fabrică de vagoane și atelierul de ferărie, care promite mult, al românului Vulcu. Români mulți ne întovărășesc împreună cu deputatul dnul Ioan Suciu, om cu adevărată inimă românească. — Vineri vizităm satul Sira și vestita podgorie dela Măgheraț, unde dnul deputat Ștefan Pop a rostit câteva cuvinte pline de entuziasm. Suntem bine primiți în casa ospitalieră a domnului Popescu. Sâmbătă sosim în Timișoara. A doua zi suntem la Baziaș, iar de aici cu vaporul prin încântătoarele priveliști de pe albia largă a Dunărei, prin Orșova, cu trenul prin Virciorova, înapoi de unde am plecat.

»Pretutindeni am întâlnit adevărate inimi românești, pretutindeni românii ne au primit cu brațele deschise, cu căldură frățească și privirea plină de o sublimă duiosie. Visite reciproce de felul acesteia, ar trebui să se facă cât mai multe, căci pe lângă îmbogățirea de cunoștințe și impresii, cari cult v temeinic sufletul se string și legăturile firești între frații cărora poate într'un viitor neîndepărtat le va folosi mult.

»F. ăția Românească«. Ionel Rarincescu.

Mișcarea culturală.

Conferințele „Asociațiunii“. În urma deciziei comitetului central și a adunării generale, biroul central al »Asociațiunii« va aranja cu începerea dela 1 Noemvrie 1908 conferințe pentru cărturari (inteligentă) în toate centrele românești mai însemnate, în cari se vor găsi cel puțin 3 conferențieri și cel puțin 50 ascultători.

Cu ajutorul acestor conferințe »Asociațiunea« împlinește o dorință generală a susținătorilor ei și o lipsă a educației noastre naționale.

Sperăm deci, că ideea va fi primită cu cea mai mare însuflețire și va fi sprijinită din răspuțeri de cei chemați, ca să deie rezultate cât mai multămitoare.

Aceste conferințe se vor ține în următoarele centre românești: 1. Abrud, 2. Arad, 3. Beiuș, 4. Bistrița, 5. Blaj, 6. Brad, 7. Brașov, 8. Caransebeș, 9. Cluj, 10. Deva, 11. Făgăraș, 12. Gherla, 13. Hațeg, 14. Lugoj, 15. Năsăud, 16. Orade, 17. Orăștie, 18. Oravița, 19. Săliște, 20. Sibiu și 21. Timișoara.

Tuturor directorilor de despărțăminte, în Arad dlui V. Goldiș, secretar consistorial, iar în Gherla dlui Ioan Georgiu, canonic, din orașele amintite li-s'a trimis o circulară, invitându-i să înainteze biroului »Asocia-

țiunii« până la 1 Octomvrie 1908 numele persoanelor din despărțământ cari ar dori să țină conferințe în orașul respectiv. Conferențierii vor binevoi a anunța și titlul conferinței. Alegerea obiectelor se lasă la chibzuiala dlor conferențieri.

Pentru orientarea tuturor celor ce se interesează de aceste conferințe, dăm următoarele lămuriri:

1. Pe lângă conferențierii locali biroul central va împărți pentru fiecare centru mai mulți conferențieri din alte localități, așa că în fiecare centru să se țină cel puțin 5 conferințe.

2. După primirea răspunsurilor dela dnii directori ai despărțămintelor, biroul central va alcătui programul pentru fiecare centru, care se va publica în ziare în cursul lunii Octomvrie, ca la 1 Noemvrie să se poată începe conferințele. Tot atunci se vor comunica programele și directorilor de despărțăminte, împreună cu toate îndrumările necesare.

3. Conferințele vor dura dela 1 Noemvrie 1908 până la 31 Martie 1909 și ar fi de dorit ca în fiecare Duminecă să se țină câte o conferință.

4. Conferințele vor fi cu o taxă de intrare minimală. Ceice se vor abonă la toate conferințele dintr'o localitate vor avea o reducere însemnată.

5. Din încasările acestor conferințe se vor plăti cheltuelile efective ale conferențierilor, cari se vor duce dintr'o localitate într'alta, iar venitul curat se va întrebuința pentru publicațiunile Asociațiunii.

6. Conferințele cele mai bune se vor publica în revista »Transilvania«.

Sperăm, că îndeosebi domnii membri ai secțiunilor științifice-literare ale Asociațiunii vor stăruî în cercul lor de activitate, ca aceste conferințe să reușească cât mai bine, pregătind fiecare membru câte o conferință-două.

Toți aceia cari doresc să țină conferințe în cadrele »Asociațiunii« se pot anunța de-a dreptul la biroul central, comunicându-și adresa și titlul conferinței.

Sibiu, 1 Septemvrie 1908. Presidiul Asociațiunii: Șulufu.

Din străinătate.

Directiva ziarelor tinerilor turci. Comitetul tinerilor turci a dat ziarelor sale următoarea directivă: să arate Sultanului respect desăvârșit, să nu discute viața anterioară a miniștrilor, să evite atacurile personale nefundate, să nu atace nici o confesiune, să evite articole de natură a jigni puterile, să nu discute chestiunea Cretei, a Bosniei și Herțegovinei, a Egiptului, a Tunisului și Algeriei

Expoziția universală dela Bruxelles 1910. Expoziția universală care a fost anunțată că se va deschide la 1910 la Bruxelles, va avea loc într'o localitate nu departe de centrul orașului. Terenul pe care se va clădi expoziția are o suprafață de 80 hectare și aparține la 60 de pro-

prietari, cari, și-au închiriat locurile până la 1911 pentru suma de 20.000 fcs. Pentru lucrările de teren s'a prevăzut suma de 400.000 fr. Clădirile expoziției vor cuprinde o suprafață de 70.000 m², iar plantațiile, 27 hectare.

Germania va participa oficial la această expoziție.

CONCURS.

»Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român« publică concurs pentru următoarele stipendii.

1. Un stipendiu de 80 cor. din fundațiunea Radu M. Rîureanu pentru elevii de naționalitate română cari urmează școalele secundare din Ungaria.

2. Un stipendiu de 40 cor. din fundațiunea Emiliu Dionisiu Bașiota Moșiu Dâmbul din Abrud pentru elevii de naționalitate română din Munții apuseni sau districtul Năsăudului, cari urmează școalele secundare (gimnaziu sau școală reală) din patrie. Vor fi preferați tinerii descendenți din familia Bașiota fără considerare la ținutul de unde sunt originari.

3. Două stipendii de câte 800 cor. din fundațiunea Ioan Petran pentru studenți universitari de naționalitate română, cari urmează la una din facultățile universității din Cluj.

Cei împărțiași de stipendii vor fi obligați a lua parte la masa studenților academici din Cluj.

Cereri pentru obținerea acestor stipendii se vor înainta comitetului central al Asociațiunii în Sibiu (Nagyseben) strada Morii nr. 6 până la 1 Octomvrie n. a. c. însoțite de următoarele acte:

a) Certificat de pauperitate.
b) Certificat de studiu în original sau în copie legalizată (la universitari index),
c) Certificat de botez,
d) Ceice reflectează la stipendial Bașiota vor prezenta și eventuale documente de înrudire.

Cereri intrate după termenul de 1 Oct. n. nu vor fi luate în considerare.

Sibiu, din ședința comitetului central al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român ținută la 25 Iulie și 22 Aug. 1908.

NOUTĂȚI.

ARAD, 3 Septemvrie n. 1908.

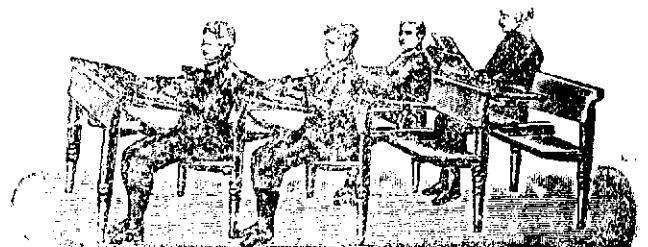
Dimitrie Bolintineanu.

Mercuri 20 Aug. v. a fost aniversarea a 36-a dela moartea poetului nostru Bolintineanu. La spitalul din »Pantelimon« în București s'a stins atunci viața aceluia a cărui inimă a bătut cât a trăit, pentru neamul său. Deși gloria lui Bolintineanu, resunătoare pe timpul lui, a fost întunecată de alți luceferi ai poeziei românești, ca Alexandri, Eminescu, Vlăduță, Coșbuc și alții, sentimentul recunoștinței ne face totuși să depunem la mormântul lui prinosul recunoștinții noastre.

Bolintineanu face parte din generația de patrioți entuziaști sinceri și desinteresăți cari au condus după 48 destinele țării românești. Ca ziarist, ca ministru, ca poet, toată viața, toată activitatea lui a fost dedicată țării sale, neamului său. Și dacă posteritatea mai severă în judecată a redus mult din valoarea lui de poet, totuși e bine să nu uităm că generații întregi, în România, precum și la noi, au învățat pe versurile sale să simtă și să se însuflească pentru tre-

Bancă de școală
Mobile de școală
Mobilă modernă de blurouri
și fabricare de instrumente gimnastice.
Catalog de prețuri gratuit și porto franco.

drumul Cometei din elipsă foarte lungită în circumferență, a și răpit-o și silit-o să se învârtască în jurul său.

Hora sufrajului universal.

(La sărbătoarea Schimbării la față).

Pe piața Bradului
Vezi hora Zărandului,
Horă mândră românească,
Din țara ardelenască.

Din Baia, dela Băiță
Tot frunțași români de viță,
Din Ribița, Ribicioara,
Valeabrad și Vălișoara;

Din Buceș, din București
Vin tot cete voinicești,
Vin din munți, vin din câmpie
Toți cu flori în pălărie;

Toți gătiți de sărbătoare
Și să prind în horă mare,
Vin mânați de un ideal:
De votul universal!

În inima Bradului,
Lumina Zărandului,
Saltă hora românească,
Din țara ardelenască!

Iar la mijloc de popor
Dămian, iubitul lor:
Deputat național
Cu steagul cel triumfal,

A venit să le vestească
Vestea cea împărătească.
Că împăratul vrea să fie
La toți din împărăție:
>Vot egal, universal
Liber, ca un ideal!

— >Să trăiască împăratul!
A strigat atunci tot natul
Într'un glas pe românește
Ce văzduhul ră-colește!

Glasul lor de voie bună,
Azi, prin văi și munți răsună,
Și-l repetă mii și mi
Dela Brad pân' la Sibiu!

Căci, de vestea ce s'a dat
Tot poporul e nsetat
Din Ardeal și din Bihor
Pân' la cel Bănat cu dor!

Hălmagiu la 31 Aug. n. 1908. *Petru Irhaș*

— **Cel mai scump copil.** Cel mai scump copil din lume e azi moștenitorul tronului rusec micul mare duce Alexi, în vârstă de trei ani. Când s'a născut micul prinț, consiliul imperiului a stabilit pentru trebuințele lui personale un buget anual de 8 milioane fr., cu condiția ca din acest mic apanaj să fie acoperite toate cheltuielile până când prințul va ajunge la vârsta de 15 ani. Atunci apanajul va fi sporit. O mare parte din banii aceștia slujesc pentru plata polițelor de asigurare pe viață a prințului Alexi. Prințul e asigurat pe suma de 10 milioane și trebuie să plătească prime mai mari cu alți muritori. Pe de altă parte, sunt foarte mari sumele ce se cheltuiesc pentru garda personală a prințului, pentru detechivi și agenți secreți.

— **Un caz de patologie interesant.** Ziarele din New-York anunță un caz foarte interesant. Un om, care fusese declarat mort, a fost readus la viață peste trei minute prin administrare de stricnină și practicarea respirației artificiale. Inima omului încetase de-a mai bate și era neîndoios că bolnavul murise.

Medicul care-l căutase însă, dorind să facă o experiență, îi administră o doză de stricnină. Se știe, că stricnina e întrebuințată adesea în cazuri de paralizie.

— **Expozițiile americane.** În Paris s'a deschis de curând o expoziție americană de tot felul de vase: farfuri, garafe, lighiane, oale de flori, etc., toate fabricate din cărbune. Cărbunele întrebuințat e foarte tare, un fel de antracit găsit în Pennsylvania. Un fost miner a deschis un atelier pentru fabricarea acestor vase; în atelier sunt ocupați cam o sută de lucrători. Vasele sunt iefene. Chestia e numai să se obișnuiască oamenii să mănânce din farfuri negre.

— **Un călător ciudat.** Se anunță din Amsterdam că Sâmbătă dimineața, câțiva mașinisti din stațiunea centrală a căilor ferate, au găsit sub vagonul restaurant al trenului sosit cu puțin timp înainte dela Maestricht un individ stând culcat în spațiul dintre fundul vagonului și platformă și care are o înălțime numai ca de 40 de centimetri.

Ciudatul călător își acoperise fața pentru a nu fi supărat de curent.

Scos de acolo și dus la comisariat, a zis că e în vârstă de 20 ani și că anul trecut a făcut în aceleași condițiuni o călătorie de 53 de ore, dela Constanța la Montpellier.

— **Mulțumită publică.** Din prilejul morții iubitului și neuitatului meu soț Petru Ferenc, învâțător gr.-or. român în Petromani, foarte mulți prieteni și cunoscuți mi-au exprimat condoleanțe, alinându-mi prin aceea durerea care m'au ajuns.

Tuturor acestor doamne și domni le exprim și pe calea aceasta adâncă mea mulțumită. *Petromani, 1 Sept. 1907. Vad. Tinca Ferenc n. Serb.*

— **AVIZ!** După ce în urma perderilor considerabile și a mai multor calamități am fost silit să sistez apariția „Familiei Române” pe câteva săptămâni, revista apare acum din nou.

Sprijinită de un considerabil număr de scriitori dintre cei mai buni, această revistă va urma și în viitor să dea o lectură și o distracție potrivită trebuințelor culturale ale familiilor noastre. *Lucian Bolcaș.*

x Sticlărie, porcelanuri, lămpi și obiecte de lux de argint de china se pot procura pe lângă prețuri fixe și de încredere la urmașul lui Müller Somlyai, Kolozsvár Kossuth Lajos utca 4 sz., care e furnizorul mai multor institute, întreprinderi și corporațiuni. Candelabre de bi-serică, lămpi suspendate 2 fl. 50, 12 pahare de apă cristalate 72 cr. *Vă rugăm să fiți atenți la firmă.*

Economie.

A 5-a expoziție de poame, struguri și derivatele lor o va aranja >Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu< în toamna anului de față în comuna Avrig. La cererea ministrului de agricultură a dăruit Reuniunii 300 cor., la acoperirea premiilor expoziției. În vederea marelui produceri de poame din partea locului, expoziția promite a avea bun rezultat.

*
Budapesta, 3 Septembrie 1908.

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Grâu pe Oct. 1908 (100 klg.)	22.46	22.48
Săcară pe Oct.	18.66	18.68
Cucuruz pe Maiu	14.58	14.60
Ovăș pe Oct.	15.06	15.08

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu nou		
De Tisa — — —	22 K.	40—23 K. 55 fl.
Din comitatul Albei —	22	> 20—23 > 25
De Pesta — — —	22	> 20—23 > 35
Bănățenesc — — —	22	> 30—23 > 45
De Bacica — — —	22	> 20—23 > 35
Săcară — — —	18	> 70—18 > 85

Orzul de nutreț, cvalit. I.	15	> 70—15	> 85
> de cvalitatea II.	15	> 35—15	> 60
Ovăș de — I.	16	> 40—16	> 60
> „ „ II.	16	> —16	> 30
Cucuruz vechiu — —	16	> 15—16	> 30
> nou — — — — —		> — — —	> —

Felurimi.

Obiceiuri ciudate. Triburile din Congul francez au obiceiuri foarte ciudate în ce privește jelierea morților.

Când moare bărbatul, femeia înaltă un steag pe o prăjină lungă implantată în fața casei. Căta vreme ștufa steagului rămâne intactă, văduva n'are voie să se mărite a doua oară. Din clipa însă când vântul sau vremea strică puțin pânza steagului, văduva are dreptul să-și cante un nou bărbat, să se mărite.

Indigenii cred că soarta steagului reprezintă voia lui D-zeu și nu s'a întâmplat niciodată ca o femeie prea îndrăgostită să fi cutezat să ajute și ea ca steagul să se strice mai repede. Dacă s'ar dovedi așa ceva, ea ar fi pedepsită în chip îngrozitor.

Adeseori se întâmplă ca o furtună puternică să rupă steagul în prima noapte de doliu. Asta înseamnă că zeii voiesc ca văduva să nu mai jeliască mortul, ci să se mărite din nou.

Altor femei, dimpotrivă, nu le vin „în ajutor” vânturile și furtunile, astfel adeseori trebuie să „jeliască” ani de zile, până ce se ivește prima ruptură în steag.

Poșta Administrației.

Dni Constantin Valea. Borosineu. Am primit 2 cor. ca abonament pe sem. II 1908

Dni Dimitrie Galu. Egreș. Am primit 6 cor. ca abonament restant până la 1 Iulie 1908.

Dni Mihai Salanț. Șein. Am primit 4 cor. ca abonament până la 1 Iulie 1908.

Martian Andru. O. G. Am primit 12 cor. pe sem. I. 1908.

Marcu Vladica Iam. Am primit 4 cor. ca abonament până la 1 Martie 1909.

Const. Tipuriță. Vale. În 3 Iulie n. a. c. noi numai 6 coroane am primit dela D-Ta.

Redactor responsabil Constantin Savu.

Editor proprietar George Nichin.

„Wällischhof“

sanatoriu

aranjat după sistemul dr. Lahman, cu toate întocmirile moderne ale terapiei fizicale și dietetice, jumătate oră depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă.

Posta și telegraf: Maria Enzensdorf (bei Wien).

Cu deslășiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului

Dr. Marius Sturza.

DE VÂNZARE!

Se vinde din mână liberă o vie situată admirabil pe dealul Covăsânțului, în extensiune de 3 jughere, din cari peste 2 jughere plantate cu viță de soiuri excelente. Rod bogat și de calitate neîntrecută. În vie o colnă în stare bună.

Informații mai de aproape la redacția »Tribunei«.

Farmacia „Regina Elisabeta“

laborator medical și cosmetic

Szaged, Csongrádi sugár-ut.

Recomandă preparatele celebre cu efect experimental în gură, fabricate în laboratorul cosmetic și cosmetic în fabrica „Elisabeta“.

Cremă de față „Elisabeta“ — de zi și de seară — redă feței frăgezimea tinereții, împiedică formarea crețelor, face să dispară imediat piatrurile, petele de față și tot felul de neurățeluri ale pielii. Prețul 1 și 2 cor.

Lapte de cremă „Elisabeta“, contra tuturor bolilor de piele și a defectelor frumuseții, efect sigur. Prețul 1 cor. 20 fl.

Spiri de păr „Elisabeta“ după o folosire de câteva zile împiedică formarea măreței, întărește rădăcinile bolnave ale părului. Prețul 1 cor. 60 fl.

„Buzodol“ contra usudării piciorilor și a mânilor — după o singură folosire, efect sigur și în cazurile cele mai grave. Prețul 1 cor.

Singurul deposit la fabricant. Comandele din provinciile se îndeplinesc punctual. La o comandă de 10 cor. nu se socotește împachetarea și porto.

Lemle József, farmacia.

LICITAȚIUNE.

Subscrisul în calitate mea de curator judecătoresc al domeniului secvestrat Iuliu Benesch din Șoimuș-Buceava — aduc la cunoștința celor interesați, că în 8/IX n. 1908 a. m. la 11 ore vind prin licitațiune prunele pentru fiert de rachie, merele și nucile în comuna Buceava din averea sus-amintită.

Nici eu nici concursul nu luăm asupra noastră nici o responsabilitate în ce privește calitatea și cantitatea poamelor.

Îmi rezerv tot dreptul de a purcede în caz, dacă după licitațiune se va înainta supraofert, în care caz voi primi ofertul cel mai favorabil fără ca cineva pentru aceasta să reclame drept de despăgubire.

Condițiunile mai amănunțite le voi comunica interesaiilor la fața locului.

Buteni (Buttyin) 1 Septembrie n. 1908.

Dr. Aurel Grozda,
advocat, curator judecătoresc.

Un candidat de avocat

român, cu praxă

afă aplicare momentană. Reflectanții să se adreseze avocatului **Dr. Székely Adolf,** Nagyvárad.

Anunț.

În cancelaria notarială din Csúcs (comitatul Arad), momentan poate află aplicare **un tinăr,** cu praxa recerută — de scrietor — Salar anual în bani 800 cor. cuartir, încălzit și luminat. — De după sâr-guință va avea parte și din venituri.

În atențiunea medicilor și a barbierilor.

În primul atelier din Ardeal de ascuțit cu putere electrică, se ascut și se melirează cu prețuri moderate tot felul de instrumente medicale și de barbier. Instrumentele trimise pe postă se ascut în 24 de ore.

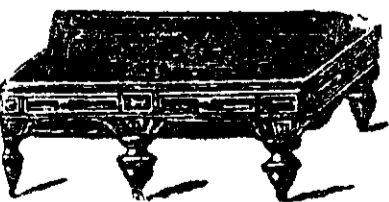
Solicităm încrederea binevoitoare rămân cu stimă:

Exner Sándor
NAGY-SZEBEN.
Kleine Ring 25.

DOSA FARKAS

fabricant de billard în Cluj,

Kolozsvár, Mátyás király-tér nr. 3.

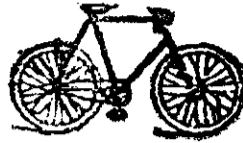
Deposit de billard gata. Pregătesc mese de billard și le re-parez atât

în oraș cât și în provincie, imediat. Țin în deposit **bastoane de billard** (daco) chințele de billard de **bansolin și फिल्डे,** (os de elefant), apoi: **cretă, piele de billard, lipici** și ori-ce alte lucruri trebuin-cioase.

Primesc tot felul de lucrări de instalare pentru **cafenele, cofetării și locuințe.**

Correspondența în limba română.

În lumea întreagă cele mai bune mașini de cusut și biciclete Dürkopp,

precum și cele mai bune mașini economice le transportăm cu plătiri în rate mici lunare sau treilunare. În care comună vom avea cel puțin 6 cumperători, acolo croitul și cusutul femeesc în cursuri de 30 de zile îl dăm gratuit, cumpărătorii vor fi instruiți pe deplin.

Correspondență în limba română. La dorință trimitem carte de prețuri.

Fischer Gyula és fiai,
Maros-Vásárhely.

Prima fabrică transilvană de aluat de

ouă a lui

Jacob Uhl fii

- - IN SIBIU. - - -

Își recomandă articli săi, produși numai din cele mai bune materii originale. Productele se capătă în cele mai multe băcării.

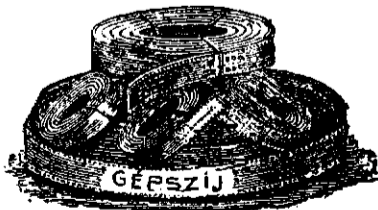
O singură încercare e suficientă pentru a deveni cumpărător stabil.

::: Mânare electrică. :::

Gmeiner E.

fabrică de curele pentru mașini.
BRASSO.

Din cea mai bună piele de curele.

Mai multe feluri de curele de cusut și de legat în cea mai bună calitate.

Curele de mânat din prima calitate de piele.

Preț-curent și modele se trimit după dispoziția on. public.

Ioan Philipovits

fabricant

de ornamente, steaguri bisericesti

steaguri pentru reuniuni și baldabin

VERSECZ.

Se capătă

Rachiuri

Șlivoviță curată

direct dela cazane

trimisă cu prețurile

cele mai moderate,

:: la firma: ::

Grăciun & Voda,

LUGOJ — Banat

Schwalb Kálmán și soț.

fabrică de metale, de cia-

:: sornice de tură și de ::

lanțuri

patentate.

BUDAPESTA

VII. Strada Dembinszky 32.

Se fabrică. lanțuri patentate, din aramă tare presate prin ce posed o capacitate ire-sistibilă; precum și lațuri îmbrăcate în aramă roșie pentru decorat mobile, în toate formele.

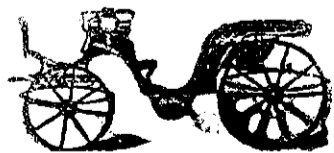
Fabricație de prima calitate și unică. Catalog ilustrat la dorință gratuit și franco.

Szeszák F. és Fia

fabrică de trăsuri aranjate cu electricitate

Kolozsvár, Malom-u. 12.

Mare magazin de trăsuri, care îndestulește — ori-ce pretenții; atelier de reparare. —

Fabrică de calese asortată cu toate mașinile moderne tehnice.

În Cluj și jur e unica fabrică, în care se pregătește fiecare parte a trăsului: fabricăm roate, facem lucruri de fierar, pielar și de lustruit sub conducerea mea personală, cu prețurile cele mai moderate. — Ținta noastră principală e: lucrare bună și solidă, dar ieftină. — Serviciu prompt. — Răspundem imediat comenzilor din provincie. — Recomandăm diversele părți de trăsuri, cari se vând; așa numitele „mântuitoare de noroiu” cu șezutul închis bine. Fondat în 1870. — Preț-curent gratis.

CATALOGUL

cărților apărute și aflătoare de vânzare la tipografia diecezană din ARAD.

Cărți școlare.

1. Istorie morale de Dr. Petru Barbu, ediția III —30
2. Istorie biblice de Dr. Petru Barbu, ediția VII —30
3. Istorie bintice de Nicolae Crișmariu, ediția I —40
4. Istorie biblice de David Voniga, ed. I —50
5. Istorie biblice de Petru Popa, ed. I —45
6. Istorie bisericești de Dr. P. Barbu, ediția V —30
7. Istorie bisericești de Nicolae Crișmariu ediția I —40
8. Catehism de Dr. Petru Barbu, ediția V —40
9. Catehism de Nicolae Crișmariu, ediția I —40
10. Micul catehism de Ioan Tuducescu, I. —40
11. Abc-dar carte de cetire de Iosif Moldovan și consoții ediția VI. Intrat spre aprobare sub Nr. minist. 94748/1908. —40
12. Abc-dar scris pe baza metodei sunetelor vii de Iuliu Vuia, ed. III. Aprobat prin rezoluțiunea ministerială Nr. 51049/908. —40
13. Abc-dar scris pe baza metodei cuvintelor normale de Iuliu Vuia. Aprobat prin rezoluț. minister. Nr. 51049/908. —40
14. Instrucțiune pentru Abc-darul după metoda sunetelor vii de I. Vuia, ediț. II. —80
15. Carte de cetire pentru clasa doua de I. Vuia, ediția I. Aprobată prin rezoluțiunea ministerială Nr. 89230/908 —36
16. A doua carte de cetire de Iosif Moldovan și consoții ediția IV. Intrat spre aprobare sub Nr. ministerial 94787/908. —40
17. A treia carte de cetire de Iosif Moldovan și consoții ediția II. Intrat spre aprobare sub Nr. ministerial 94787/908. —60
18. A patra carte de cetire de Iosif Moldovan și consoții, ediția I. Intrat spre aprobare sub Nr. ministerial 94787/908. —60
19. Carte de cetire pentru clasele 3—4 de I. Vuia ediția II. Aprobată prin rezoluțiunea ministerială Nr. 51049/908. —50
20. Carte de cetire pentru clasele 5—6 de I.

- Vuia ediția I. Aprobată prin rezoluțiunea ministerială sub Nr. 51049/908 —60
21. Carte de cetire pentru clasele 5—6 de Iosif Moldovan și consoții ed I. Intrat spre aprob. sub Nr. minist. 94787/908. 1—
22. Curs practic de limba română de Iul. Vuia ediția III. Aprobat prin rezoluțiunea ministerială Nr. 51049/908. —60
23. Gramatica română de I. Groșorean, I. —40
24. Curs practic de Istoria literaturii române, de Iosif Stanca ediția I. —40
25. Exercițiu intuitive române-maghiare de Ioan Vancu, ediția I —50
26. Curs practic de limba maghiară pentru clasele 1—3 de I. Vuia ediț. IV. Aprobat prin rez. minister. Nr. 28419/908. —50
27. Curs practic de limba maghiară pentru clasele 4—6 de I. Vuia ediț. III. Aprobat prin rez. minister. Nr. 28419/907. —50
28. Limba maghiară de Iuliu Groșorean și Iosif Moldovan partea I, ediția II. Intrată spre aprobare sub Nr. ministerial 94787/908 —50
29. Limba maghiară de Iuliu Groșorean și Iosif Moldovan partea II ediția I. Intrată spre aprobare sub Nr. ministerială 94787/908 —50
30. Curs practic de aritmetică pentru clasele 2, 3, 4 de I. Vuia ediția II Aprobat prin rez. minister. Nr. 51049/908. —60
31. Curs practic de aritmetică și Geometrie pentru clasele 5—6 de I. Vuia ediția I. Aprobat prin rezoluțiunea ministerială Nr. 51049/908. —36
32. Geografia și constituția pentru clasele 3, 4, 5, 6 de R. Vuia ediția IV. E sub aprobare ministerială —60
33. Geografia ungariei de I. Stanca ed. I. —30
34. Geografia comitatului Arad de D. Medrea ediția I —70
35. Istoria Ungariei de Iuliu Vuia ediția II. E sub aprobare ministerială —40
36. Istoria naturală de Iuliu Vuia ediția II. Aprobată prin rezoluțiunea ministerială Nr. 2384/904 —60
37. Istoria Naturală de Ioan Tuducescu, I. —40

38. Economia rațională de I. Vuia ediț. I. Aprobată p rez. minist. Nr. 51049/908. —56
39. Curs practic de Fizică și chemie de I. Vuia ediția I. E sub aprobare minist. —50
40. Din Liturgia bisericeii ortodoxe rom. —70
41. Carte de învățătură de I. Vuia. Aprobată prin rezoluț. minist. Nr. 41409/903. 1-50
42. Manual de gimnastică de Ioan Prodan. —60
43. Rugăciunile școlarilor, cântări bisericești ediția IV —50

La comande până la 100 C. se dă 10%o rabat; iar la comande mai mari 20%o.

Diverse.

„Anuarul școlar” conține următoarele formule: a) Ziuarul de primire. b) Ziuar de progres și absenții. c) Ziuar de progres. d) Ziuarul evenimentelor anuale. e) Ziuar de vizitațiune. f) evidența ordinațiilor. g) Consemnarea manualilor folosite. Rapoartele lunare pentru 10 luni și rapoartele pentru absenții (Mulasztási kimutatás). în fine date statistice sumare. Acest anuar e compus pe baza modelelor dela stat însă în două limbi paralele, o față adică în limba maghiară și ceialaltă în limba română. Prețul unui exemplar (compact) pentru 80 școlari 5 cor.; pentru 120 — 6 cor.; pentru 160 — 7 cor.

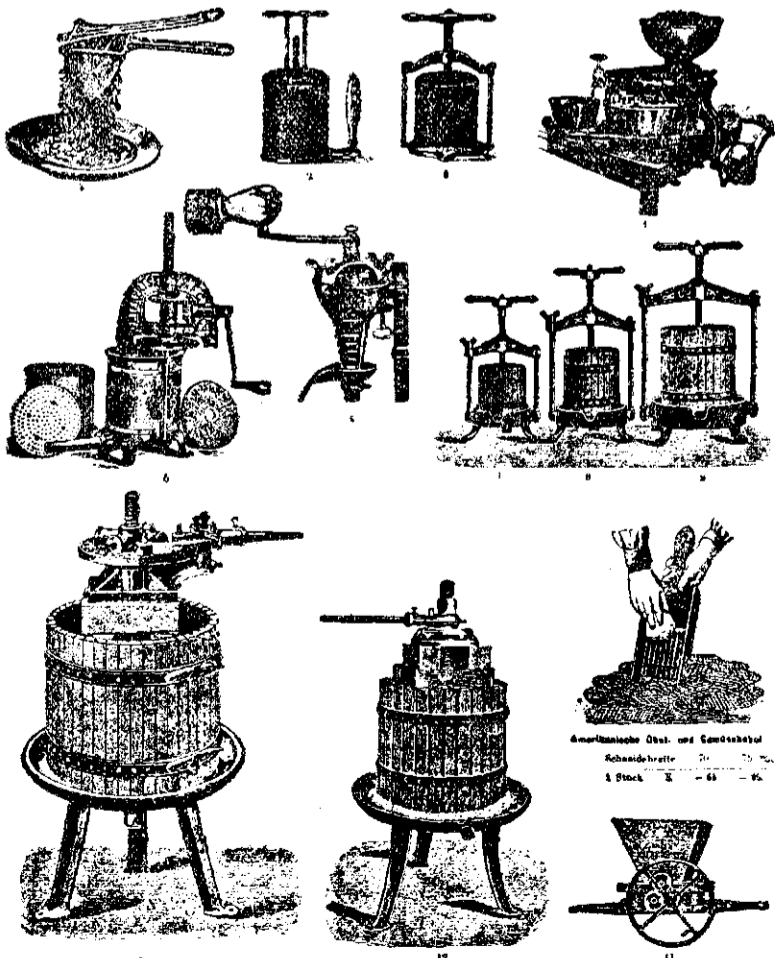
Articolul de lege XXVII din anul 1907. despre relațiunile de drept ale școalelor populare elementare nesușinite de stat și despre competențele învățătorilor comunali și confesionali împreună cu îndrumarea ministrului de culte și instrucțiune publică către comisiunile administrative, referitoare la executarea acestei legi. Prețul 2 cor.

Tipărituri necesare învățătorilor precum: Protocol de dotațiune, Evidența plății salariilor învățătorilor și tipăriturile de înștiințare către inspectorii școlari conform §. 10 din instrucțiunea ministerială referitor la salariile învățătoresți și în fine tipăriturile act de dotațiune (díjlevél). Pentru o școală se recer în total circa 25 coale. — Prețul 2 cor. cu porto cu tot.

CAROL F. JICKELI

SIBIU ȘI ALBA IULIA

Depozitul cel mai bogat de:

Ich empfehle ganz besondere meine „Pflügerhaxe“ allerbesten Qualität. Man best. sie aus dem stehenden Handelszeichen.

VÉBER JÁNOS K.

tinichigiu specialist, proprietarul mai multor brevete.

Szatmár, Strada Szirmai Nr. 1.

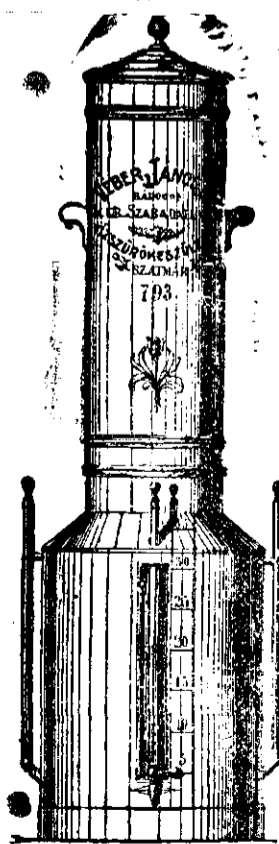
Cea mai de căpetenie condiție pentru păstrarea sănătății e apa fără baccili.

Străcurătoarea de apă

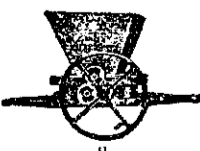
„Weber“ e un aparat de strecurat apa curgătoare, precum și apa de fântână, făcându-o curată ca cristalinul, așa că și în cea mai nepretențioasă căsnicie se poate bea apă bună, plăcută. Aparatul de strecurat se manuează ușor și e experimentat doborâtor. E un obiect de mare folos în căsnicie și fiind ieftin, deja și până azi e foarte răspândit. Îndeosebi e de recomandat pe seama ospătărilor, cafenelelor, școalelor și institutelor.

Prețul aparatului:
cu volum de 15 litrii . . . 20 cor.
„ „ „ 25 „ . . . 24 „
„ „ „ 35 „ . . . 28 „
de proporții mai mari prețuri deosebite. La comande din provincie 3 cor. cheltuială de împachetare. Totodată aduc la cunoștința on. publică că fac și reparați stropitoare de vie.

Părți constitutive se capătă de-asemena.

Amerikanische Obst- und Gemüsehaxe
Schneidhaxe
1 Stück — 60 — 60

Ich empfehle ganz besondere meine „Pflügerhaxe“ allerbesten Qualität. Man best. sie aus dem stehenden Handelszeichen.